

GENÇLİĞİN KÜLTÜREL MİRAS ALGISI: OSMANİYE YÖRESİ İÇİN ANKETE DAYALI BİR DEĞERLENDİRME¹

Prof. Dr. Mehmet CİHANGİR²

Öğr. Gör. Salim KÖKSAL³

ÖZET

Bir bölgenin kültürel zenginliği kültürel turizme dönüştürüldüğünde şehrin sosyo-ekonomik yapısını değiştirmektedir. Bu nedenle kültürel varlıklarının iyi bilinmesi, tanıtılması bir yandan şehrin kültürel turizm potansiyelini geliştirirken, diğer yandan da insanlığın aslında ortak mirası sayılan kültürel mirasla ilgili insanların bilgi ve kültürlerini artırmaktadır. Bazı şehirler kültürel miras bakımından önemli potansiyele sahip olmalarına rağmen bu kültür varlıklarının bilinirliği sadece akademik düzeyde veya bölgesel bazda kalmaktadır. Bu durum bir yandan var olan turizm potansiyelinin kullanılmamasına neden olurken, diğer yandan insanlığa mal olmuş kültürel varlıklarla ilgili bilginin yaygınlaşması sağlanamamaktadır. Bu çalışma, gençlerin Osmaniye'nin kültürel varlıklarını ne ölçüde bildiklerini ve sahip çıktıklarını saptamak amacıyla yapılmıştır. Burada nihai amaç, şehrin bu varlıklarının, sosyo-ekonomik gelişime ne ölçüde katkı sağlayacağını saptanmasıdır. Araştırma kapsamında literatürden faydalanılarak bir anket hazırlanmıştır. Araştırmanın evrenini Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde okuyan yaklaşık 13.000 öğrenci oluşturmaktadır. Anket üniversitede okuyan öğrencilerin 200'üne uygulanmıştır. Anket sonuçları istatistik paket programı vasıtasıyla değerlendirilmiş, bulgulara ulaşılmaya çalışılmıştır. Anket sonucunda Osmaniye'de okuyan gençliğin kendi şehirlerindeki insanlığın ortak mirası kültür varlıklarını yeterince bilmediği veya ziyaret etmediği ve kültürel mirasla ilgili ciddi bilgi eksikleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmaniye Kültürel Miras, Kültürel Bilgi, Kültürel Turizm

PERCEPTION OF CULTURAL HERITAGE OF YOUTH: A SURVEY BASED EVALUATION FOR OSMANİYE REGION

ABSTRACT

When the cultural richness of a region is transformed into cultural tourism, it changes the socio-economic structure of the city. For this reason, the well-known and well-known cultural assets increase the cultural tourism potential of the city on the one hand, and on the other hand increase the knowledge and culture of people related to the cultural heritage of humanity. Although some cities have significant potential in terms of cultural heritage, the awareness of these cultural assets is only at an academic level or on a regional basis. While this situation causes the existing tourism potential not to be used on the one hand, it is not possible to spread the knowledge about the cultural assets that have been cost to humanity. This study was conducted to determine the extent to which young people know the cultural assets of Osmaniye. The ultimate goal here is to determine the extent to which these assets of the city will contribute to socio-economic development. A questionnaire was prepared by using the literature. The population of the study is about 13.000 students studying at Osmaniye Korkut Ata University. The questionnaire was applied to 200 of the students studying at the university. The results of the survey were evaluated through the statistical package program and the findings were tried to be reached. As a result of the survey, it is concluded that the youth who are studying in Osmaniye do not know enough about the cultural heritage of humanity in their own cities or do not visit the cultural heritage and they lack serious information about cultural heritage.

Keywords: Osmaniye Cultural Heritage, Cultural Information, Cultural Tourism

¹ Bu makale 07-11 Kasım 2018 tarihleri arasında şanlıurfa'da düzenlenen II. Uluslararası Turizm ve Kültürel Miras Kongresi'nde sunulan bildiriden geliştirilmiştir.

² Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İİBF, cihangir@osmaniye.edu.tr

³ Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Osmaniye MYO, salimkoksal@osmaniye.edu.tr

GİRİŞ

Kültürel miras geçmişteki kuşaklar tarafından oluşturulmuş yazılı veya yazılı olmayan gelenek, geleneksel üretim yöntemleri, gösteri sanatları, sosyal yaşam uygulamaları, törenler, eğlenceler ile daha da önemlisi tecrübe sonucu oluşan bilgilerin gelecek kuşaklara aktarılmasıdır (Yılmaz vd., 2017:87). Kùltürler ve bu kùltürlerin oluşturduğu varlıklar tüm topluma aittir. Bu kùltürel varlıklar gelecekte genç kuşakların kùltürü görmelerine imkân tanıyan, eserlerin nasıl oluştuğunu anlatan birer tanıktır. Bu nedenle insanlığa mal olmuş bu varlıkların korunmaları, insanlık tarihinin korunması anlamına gelmektedir (Korođlu vd., 2018:99).

Kùltürel miras onu devralan koruyan kişilerce benimsenmesi durumunda değeri olacaktır. Yaşanmamış ve yaşatılmamış kùltürel miras bir gün yok olacaktır. Bu nedenle kùltürel ve doğal kùltür varlıklarının korunması ve devam ettirilmesinin yolu toplumsal farkındalıktan geçmektedir (Akkuş vd., 2015:72). Bir toplumun var olma gerekçelerinin en önemli göstergelerinden birisi de yaşamış ve yaşayan kùltürüdür. Kùltür insanları bir araya getiren, şehirleştiren, ortak güldürüp, ağlatan, birlikte yaşatan, geçmişten günümüze kadar uzanan bir köprüdür. Kùltür bir toplumun benliği, dimağıdır. Her toplumun bu bağlamda kùltürüne dolayısıyla kùltürün yaşandığı döneme ait mirasa sahip çıkması en elzem konulardan birisidir.

Kùltürel varlıkların bilinmesi, tanınması, tanıtılması, gezilip görülmesinin ekonomik bir takım sonuçları da bulunmaktadır. Kùltürel değeri sadece kùltürel değeri olarak kıymetli değillerdir. Bu paha biçilemez değeri yanında şehre, ülkeye, ekonomik katkı sağlayıcı rolü de bulunmaktadır. Kùltürel değeri insanlığa mal olmuş, yaşadığımız veya yaşanan topraklarda daha önce yaşamış kişi ve medeniyetlerin neler yaptığını görme fırsatı sunarken, diğer taraftan bu değeri tüm halka ve hatta tüm dünyaya açabilmiş şehirler, ülkeler için ekonomik bir getirisi de bulunmaktadır.

Tam bu noktada kùltürel mirasın korunması, bilinmesi, tanıtılması, önemsenmesi ve halka sunumu oldukça önemli hale gelmektedir. Bu değeri hem kùltürel bilginin yaygınlaşması bakımından hem de yerelde ekonomik gelişime ivme kazandırmak açısından bu gün önemli bir potansiyel olarak görülmektedir. Kùltürel miras turizmi bölgesel kalkınma çabalarında şehri ayağa kaldıracak önemli bir kaynak olarak görülmektedir.

Kùltür varlıkları turizm sektörünün en temel hammaddesidir. Turizm varlıkları bölgenin doğal güzelliklerinden, tarihi eserlerine, müzeler ve anıtlar gibi sonradan yapılmış eserlere, park, bahçe ve caddelere kadar birçok unsuru kapsayan bir olgudur. Bu varlıkların geliştirilmesi ve yeni yatırımlarla desteklenmesi ile ziyaretçilere turizm destinasyonları oluşturulmaktadır. Bu amaçla turizmin gelişmesinde turizme kazandırılan kùltürel varlıklar yeni cazip unsurlar desteklenerek etkin bir ekonomik mal şekline dönüştürülmesi gerekmektedir (Osmaniye İl Turizm Stratejisi ve Eylem Planı, 2015).

Bu bağlamda bir bölgenin kùltürel bakımdan zengin olması, kùltürel turizmin gelişmesini hızlandırmakta ve şehrin sosyo-ekonomik yapısını değiştirmektedir.

Bazı şehirler kùltürel miras bakımından önemli potansiyele sahip olmalarına rağmen bu kùltür varlıklarının tanıtımını ve katma değeri dönüşümünü yeterince gerçekleştiremediklerinden geri kalabilmektedirler. Aslında bu durum var olan altın bileziğin kullanılmaması anlamına gelmektedir.

Bu kapsamda Osmaniye ilinde de önemli ölçüde kùltürel miras ve turizm alanları vardır. Osmaniye ili sınırları içerisinde; M.S. 8.yy'da tarihi Geç Hititlere kadar dayanan bir sınır kalesi olarak kurulmuş olan Karatepe-Aslantaş Açık Hava Müzesi (Osmaniye İl Turizm

Stratejisi ve Eylem Planı, 2015), Kastabala Ören yeri, kaleler şehri olarak da bilinen Osmaniye’de Toprakkale, Çardak Kalesi, Hemite Kalesi gibi çok sayıda kale bulunmaktadır. Ayrıca Osmaniye’de doğal turizmde önemli bir yere sahip Kırmıtlı Kuş Cenneti ve Gözlem Evi, dünyaca ünlü Karatepe Kilimleri ve şehrin sıcak olmasının belki de bir sonucu olarak önemli ölçüde yayla turizmi potansiyeline sahiptir. Kaplıca turizmi açısından da Haruniye Kaplıcası önemli turizm bölgelerindedir. Bunların yanında Ağcabey Cami, Ala Cami gibi tarihi camiler de Osmaniye’nin önemli kültürel varlıklarındandır.

Bu çalışma, gençlerin Osmaniye’nin kültürel varlıklarla ilgili farkındalıklarının ölçülmesi ve kültürel varlıklarla ilgili bakış açılarının tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Kültürel varlıkların kültürel olarak önemli bir yeri olması yanında ekonomik olarak şehre ve ülke ekonomisine önemli ölçüde katkı sağlaması konuyu biraz daha önemli hale getirmektedir. Öğrencilerin farkındalıklarının ölçülmesi amacıyla literatürden faydalanılarak anket soruları hazırlanmıştır. Anketler 200 öğrenciye uygulanmıştır.

1.LİTERATÜR TARAMASI

Bu çalışma, üniversiteli gençliğin kültürel varlıkları ne kadar bildikleri, özellikle üniversiteli gençliğin kültürel miras ve turizm ile ilgili algılarının, bakış açılarının ölçülmesi amacıyla yapılmıştır. Bu algı ve bakış açısı anket vasıtasıyla ölçülmeye çalışılmış, konuyla ilgili veya konuya yakın daha önceden birçok çalışma ve uygulama yapılmıştır. Çalışma konusu ile ilgili olarak daha önceki çalışmalar bu kısımda ele alınacaktır.

Ayaz ve diğerleri (2006) tarafından kaleme alınan ve “Yöneticilerin Kültür Turizmi Algısı: Safranbolu Destinasyonu Örneği” adlı çalışmada kültürel turizmle öne çıkan Safranbolu ilçesindeki turizm yöneticilerinin kültür turizmi ve kültürel turistlerin gereksinimleri ile ilgili anket uygulamasıyla bilgi düzeyleri araştırılmıştır. Çalışma sonucunda otel yöneticilerinin kültür turizmi konusunda orta düzeyde bilgiye sahip oldukları tespit edilmiştir.

Okuyucu ve Somuncu (2012) “Kültürel Mirasın Korunması ve Turizm Amaçlı Kullanılmasında Yerel Halkın Algı ve Tutumlarının Belirlenmesi: Osmaneli İlçe Merkezi Örneği” adlı çalışmada kültürel miras konusunda yerelin öneminden bahsederek, yerel halkın kültürel miras algısını ölçmeye çalışmıştır. Yerel halka anket uygulaması yapılarak bulgulara ulaşılmaya çalışılmıştır. Buna göre çalışma kapsamında yazarlar tarafından, Anova, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi, T testi yapılarak yerel halkın kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi yönünde olumlu görüşe sahip oldukları hususu tespit edilmiştir.

Karip (2014) tarafından yapılan çalışmada ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin kültürel mirası koruma bilincine yönelik araştırma yapılmıştır. Araştırma kapsamında anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin kültür varlıklarının önemini kavradıkları ancak kültür varlıkları konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları bulgularına ulaşılmıştır.

Demirbulat ve diğerleri (2015) tarafından Bursa’nın Somut Kültürel Varlıklarına Yönelik Öğrencilerin Algıları: Harmancık MYO Örneği adlı çalışma yapılmış ve Bursa ilinin kültürel varlıklarına karşı meslek yüksekokullu öğrencilerin farkındalıkları araştırılmıştır. Araştırma kapsamında öğrencilere anket uygulanmış ve anket bulgularına göre araştırmacılar somut kültürel varlıklara bakış açıları bakımından memleketi Bursa olan öğrenciler ile memleketi Bursa olmayan öğrenciler arasında anlamlı bir fark tespit etmişlerdir.

Yılmaz ve diğerleri (2017) ise Kültürel Miras Farkındalığı: Cumhuriyet Üniversitesi Öğrencilerine Yönelik bir Uygulama Çalışması adlı çalışmada; öğrencilerin yaşadıkları şehirdeki kültürel miras algısını ölçmeye çalışarak, öğrencilere daha önce kullanılmış olan ölçek geliştirilerek anket uygulanmıştır. Yapılan anket bulgularına göre Sivas’ta üniversitede

okuyan öğrencilerin kültürel miras algılarının zayıf olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca araştırmacılar kültürel miras algıları ile ilgili nedenleri tespit edebilmek amacıyla odak gruplar oluşturarak bazı istatistik testler uygulamış ve genel anlamda öğrencilerin kültürel mirasla ilgili algılarının düşük olduğu bulgusuna ulaşmışlardır.

Nayim (2017) tarafından “Bartın İli Kapısıyü Köyü’ndeki Yerel Halk, Ziyaretçiler ve Yöneticilerin Sürdürülebilir Turizm Planlamasına Yönelik Bakış Açılarının İncelenmesi” adlı çalışmada yerel halkın ve yereldeki yöneticilerin sürdürülebilir bir turizm planlamasına yönelik algılarının ölçülmesine çalışılmıştır. Çalışma kapsamında alan gözlemleri, literatür taraması, harita verileri ile birlikte anket değerlendirilmesi ve güçlü zayıf yönler araştırılmıştır. Birden fazla teknik kullanılarak algı ölçümü yapılmış, sonuçlara ulaşmaya çalışılmıştır. Çalışma sonucuna göre turizm planlamasının önemli olduğu ve alan çalışması yapılan bölgede planlama eksikliği olduğu bulgusuna ulaşıldığı, ayrıca anket sonuçlarına göre yerelde ekonominin yeterince gelişmemiş olması turizmi de engellediği bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmada, yerel bağlamda turizmin geliştirilmesi için yapılması gerekenler öneri olarak sunulmuştur.

Konuyla ilgili olarak çalışılan bölgede daha önceden yapılmış çalışmalar da bulunmaktadır. Tıraş ve Besnek tarafından yapılan “Osmaniye İli’nin Turizm Potansiyeli” isimli çalışma kapsamında yazarlar, tarihi ve kültürel turizmin önemine dikkat çekerek gelecekte turizmin öne çıkmasının gerektiği vurgusu yapmışlardır. Çalışmada Osmaniye’nin önemli bir tarihi geçmişe sahip olduğu ve tarihsel olarak birçok yerleşim yerleri ve kalıntıların bu bölgede olduğu ifade edilmektedir. Çeşitli kaynaklardan elde edilen verilerle desteklenen çalışma sonucunda, Osmaniye’nin turizm çekiciliğinin yüksek olduğu ancak yöre halkının bu konuda bilinçlendirilmesi ve turizm olgusunu kabullenmesi hususunun önemli olduğu ortaya konmuştur. Ayrıca çalışmada turizm konusunda kamu ve özel sektör yatırımlarının da artırılması tavsiye edilmiştir.

2.ARAŞTIRMANIN UYGULAMASI

2.1Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırma kapsamında bilgiye ulaşmanın kolaylaştığı, iletişim, ulaşım olanaklarının hızla arttığı bu dönemde; üniversite öğrencilerinin kültürel değerler ve kültürel mirasla ilgili bilgi düzeylerinin araştırılması, bu değerlerin bilinirliklerinin ölçülmesi, öğrencilerin kültürel değerlere bakış açılarının araştırılması hedeflenmiştir. Bir il veya ilçenin kültürel değerleri, potansiyel olarak o il veya ilçenin gelişimine ivme kazandıran etkenlerden biridir. Ayrıca kültürel varlıklar yerelde bulunmalarına rağmen tüm insanlığa mal olmuş değerlerdir. Kültürel miras dünyaya miras kalmış kültür varlıkları olarak ifade edilebilir. Bu noktada bir bölgenin, bir ülkenin bu değerlerinin turizme dönüştürülmesi, bölge ve ülke ekonomisine büyük katkılar sağlayacaktır. Ülkelerin bölgesel kalkınma hedeflerinden birisi de yereldeki turizm değerlerinin tanıtımının yapılarak hem bölgeye hem de ülke ekonomisine katkı sağlamaktır. Ancak bu noktada il ve ilçelerin turizm değerlerinin tam olarak tanıtılmadığı, bilinirliklerinin az olduğu, hatta aynı il veya ilçede yaşayan kişilerin dahi farkındalıklarının az olduğu, bu değerlerden yeterince faydalanılmadığı olgusu vardır. Bu çalışma genelde Ülkemiz düzeyinde, özelde ise Osmaniye yöresinde bulunan tarihi ve turistik yerlerin Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi’nde okuyan öğrenciler tarafından ne kadar bilindiğini ölçmek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma kapsamında elde edilen bulgular, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi öğrencileri tarafından doldurulan anketlerle sınırlandırılmıştır. Araştırma sonuçları, araştırma anketindeki ifade edilen tutum ve görüşlerle sınırlıdır. Ayrıca araştırmadaki örneklem sayısının 200 olması araştırmanın bir başka sınırırır.

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırma kapsamında anket uygulamasından yararlanılmıştır. Araştırmanın evrenini Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'ne kayıtlı yaklaşık 13.000 öğrenci oluşturmaktadır. Üniversitenin farklı akademik birimlerinde okuyan 200 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

2.3. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmanın anket ölçeği, öğrencilerin kültürel mirasla ilgili farkındalıklarını ölçmek amacıyla Demirbulat ve diğerlerinin 2015'deki, Yılmaz ve diğerlerinin 2017'deki, Akkuş ve diğerlerinin 2015'deki, Güneş ve Alagöz'ün 2018'deki, Sidekli ve Karaca'nın 2013'deki çalışmalarında kullandıkları anketlerden de yararlanılarak oluşturulmuştur. Anket hazırlanırken soruların net anlaşılır ve konunun amacına hizmet edecek biçimde olmasına dikkat edilmiştir. Anketin anlaşılır olup olmadığını test etmek amacıyla öncelikle Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde 2018-2019 eğitim öğretim yılında kayıtlı 30 öğrenciye anket uygulaması yapılarak geri dönüş alınmış ve görülen aksaklıklar düzeltilmiştir. Revize edilen yeni anketler 2018 yılı Eylül ayında rastgele yöntemle belirlenen 200 öğrenciye uygulanmıştır. Örneklem seçiminde gerekli hassasiyet gösterilerek evreni en iyi temsil etmesi ve yansız olması hedeflenmiştir.

Anket yapılan öğrencilerin soruları ve anketi doğru algıladıkları, ankete düşüncelerini yansıttıkları varsayılmıştır. Anket uygulaması sonucunda elde edilen veriler SPSS istatistik paket programı aracılığıyla analize tabi tutulmuş ve değerlendirmeler yapılmıştır. Araştırma kapsamında öncelikle örneklem ile ilgili betimleyici istatistik analizler yapılmıştır. Araştırmada hipotezler kurulmuş ve bu hipotezlerin testi için güvenilirlik analizi, normallik testi yapılarak anova testi uygulanmıştır.

3. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Yapılan anket uygulaması kapsamında anketi dolduran kişilere demografik özellikleri kapsayan sorularla birlikte, ülkemizdeki belli başlı kültürel mirasların ve yerelde Osmaniye ilindeki tarihi ve turistik yer ve değerlerin bilinirliğinin ölçülmesine yönelik sorular sorulmuştur. Aşağıda uygulanan anketin sonuçları paylaşılmıştır.

3.1. Verilerin Analizi

Öncelikle, anket sorularının uygulanan tüm öğrenciler tarafından aynı şekilde anlaşılabilir olup-olmadığını ölçmek amacıyla araştırma verileriyle güvenilirlik analizi yapılmıştır. Anketin genel güvenilirlik testi sonucunda Cronbach's Alpha katsayısı 0,702 olarak bulunmuştur.

Bu katsayı değeri $0.70 \leq \alpha < 0.90$ aralığında olduğundan iyi derecede bir ölçek olarak ifade edilmektedir(Kılıç, 2016:47).

Tablo 1. Güvenilirlik Analizi

Cronbach's Alpha Değeri	N of Items
,702	23

3.1.1. Betimleyici İstatistikler

Çalışmaya ilişkin betimleyici istatistikler aşağıda verilmektedir.

Tablo 2. Betimleyici İstatistikler

Yaş	Frekans	%	Cinsiyet	Frekans	%
18-22	178	89,0	Kadın	79	39,5
23-35	19	9,5	Erkek	121	60,5
36-48	3	1,5	Toplam	200	100,0
Toplam	200	100,0			
Ailenin ikameti(Mülki)	Frekans	%	Ailenin oturduğu il	Frekans	%
Büyükşehir	29	14,5	Osmaniye'de	125	62,5
İl merkezi	101	50,5	Osmaniye'ye komşu ilde	53	26,5
İlçe merkezi	44	22,0	Diğer illerde	22	11,0
Köy/belde	26	13,0	Toplam	200	100,0
Toplam	200	100,0	Ailenin geliri	Frekans	%
Osmaniye'de oturma süresi	Frekans	%	0-2000	133	66,5
1 yıldan az	53	26,5	2001-3500	36	18,0
1-5 yıl arası	24	12,0	3501-6000	21	10,5
5 yıldan fazla	123	61,5	6001'den fazla	10	5,0
Toplam	200	100,0	Toplam	200	100,0
Okulu kazanmadan önce Osmaniye'de mi oturuyordunuz?	Frekans	%	Kastabala Antik Şehrine en az bir kere gittim.	Frekans	%
Evet	124	62,0	Evet	59	29,5
Hayır	76	38,0	Hayır	138	69,0
Toplam	200	100,0	Toplam	197	98,5
			Eksik veri	3	1,5
				200	100,0
Hiç kültürel geziye katıldınız mı?	Frekans	%	Osmaniye kent müzesine gittiniz mi?	Frekans	%
Evet	85	42,5	Evet	98	49,0
Hayır	115	57,5	Hayır	102	51,0
Toplam	200	100,0	Toplam	200	100,0
Hiç müzeye gittiniz mi?	Frekans	%			
Evet	159	79,5			
Hayır	41	20,5			
Toplam	200	100,0			

Ankete katılan öğrencilerin betimleyici istatistik verilerine göre öğrencilerin %89'unun 18-22 yaş aralığında oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca cinsiyet dağılımında ise

%60,5 erkeklerin ankete katılımının daha fazla olduğu söylenebilir. Ankete katılan öğrencilerinin ailelerinin büyük bir kısmının (%50,5) il merkezlerinde oturduğu, %22'sinin ilçelerde, %13'ünün ise köy/beldelerde ikamet ettikleri tespit edilmiştir. Anket sonuçlarına göre ankete katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun Osmaniye'de oturduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ankete katılan öğrencilerin ailelerinin gelirleri analiz edildiğinde 0-2000 TL aralığında (%66,5) gelir elde ettikleri tespit edilmiştir.

Osmaniye'nin ve hatta dünyanın en önemli turizm merkezlerinden birisi olan Kastabala Antik Şehrine gidenlerin oranı %29,5 olduğu, doğal olarak gitmeyenlerin oranı ise %69 olduğu gözlemlenmiştir. Ankete göre öğrencilerin büyük çoğunluğu Osmaniye'de veya Osmaniye çevre illerinde oturuyor olmalarına rağmen Osmaniye'deki kent müzesine gidenlerin oranı düşük gözükmemektedir.

3.1.2. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırma kapsamında öğrencilerin kültürel mirasa yönelik tutumları ile ilişkili aşağıdaki hipotezler geliştirilmiştir.

H₁: Yaşanılan yerin büyüklüğü ile kültürel miras algısı arasında bir farklılık bulunmaktadır.

H₂: Öğrenci ailelerinin Osmaniye'de ikamet edip etmemeleri kültürel mirasa bakışları arasında farklılık bulunmaktadır.

H₃: Öğrencilerin Osmaniye'de ikamet süreleriyle kültürel mirasa bakışları arasında farklılık bulunmaktadır.

H₄: Ailelerin gelirleri ile kültürel mirasa bakışları arasında anlamlı bir farklılık söz konusudur.

Söz konusu hipotezleri test etmek amacıyla varyans analizi (anova) kullanılmıştır.

Varyans analizi (anova) istatistiksel analizlerde farklı grupların ortalamaları karşılaştırıldığında kullanılan parametrik bir testtir. Anovanın temelde iki önemli varsayımı vardır. Birinci varsayım örneklem dağılımının normal dağılım göstermesidir. Normal dağılıma sahip grupların ortalamalarının karşılaştırılmasında ikinci önemli varsayım ise varyansların homojen olması gerekmektedir (Karadayı, 2010:22)

Çalışmada anova yapılabilmesi için bu iki varsayımın olup olmadığı araştırılmıştır. Bu nedenle öncelikle normalite testi yapılmış ve aşağıdaki değerlere ulaşılmıştır.

Tablo 3. Normalite Testi

Tests of Normality						
	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
ORT	,085	200	,001	,964	200	,000

Normalite testinde veri sayısının özellikle 50'nin üzerinde olduğu durumlarda dikkate alınan Kolmogorov-Smirnov normalite testi verilerin normal dağılmadığını göstermiştir. Ancak uygulamada verilerin normal dağılım gösterip göstermediğinin saptanması için sadece bu test ile yetinilmemekte daha ileri testlere bakılmaktadır.

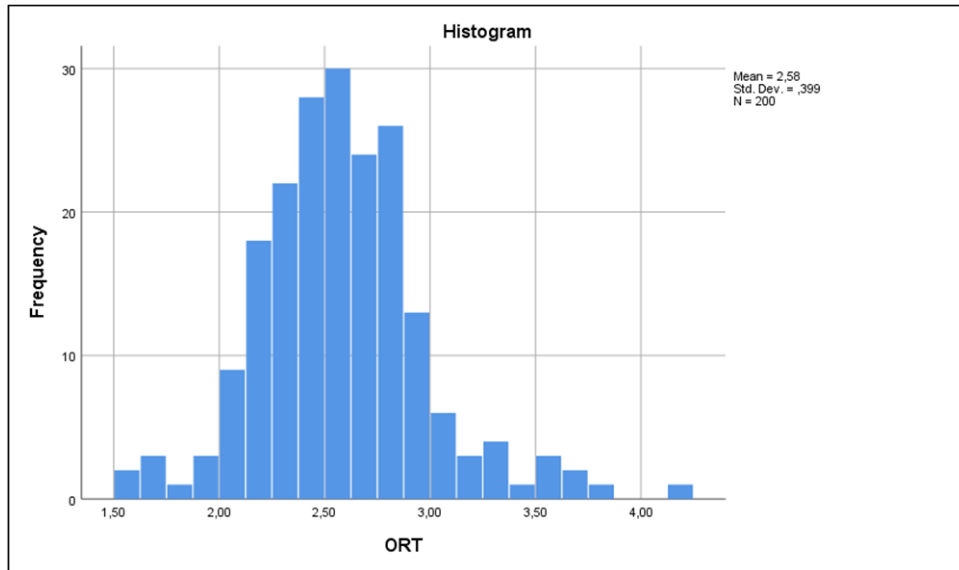
Normalite testine uygun olmayan verilerde veya testin yapılamaması durumlarında, kurtosis ve skewness değerlerine bakılarak verinin normal dağılım gösterip göstermediği

hakkında yorum yapmak mümkündür. Verideki tüm değişkenler için, skewness ve kurtosis değerleri $-2,0; +2,0$ güven sınırları içindeyse, veri normal dağılıyor kabul edilebilir.⁴ Çalışmamızda verilerin, skewness değeri 0,596 ve kurtosis değeri 1,919 olduğundan güven sınırları içerisinde normal dağılım gösterdiği varsayılmıştır.

Tablo 4. Normallik Testiyle İlgili Bazı Değerler

Descriptives			Statistic	Std. Error
ORT	Mean		2,5773	,02821
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	2,5216	
		Upper Bound	2,6329	
	5% Trimmed Mean		2,5651	
	Median		2,5600	
	Variance		,159	
	Std. Deviation		,39896	
	Minimum		1,54	
	Maximum		4,20	
	Range		2,66	
	Interquartile Range		,40	
	Skewness		,596	,172
	Kurtosis		1,919	,342

Nitekim aşağıdaki histogramda da görüldüğü üzere verilerin normal dağılıma yakın olduğu görülmektedir.

⁴ Daha detaylı bilgi için kaynak : tabachnick and fidell, 2013 b.g tabachnick, l.s. fidell using multivariate statistics(6th edition) pearson, boston(2013)

Grafik 1. Normalite Grafiği

Belirtildiği üzere varyans analizi ile ilgili ikinci varsayım homojenlik varsayımdır. Söz konusu test Anova Testi içerisinde yapılmış olup verilerin homojen olduğu görülmüştür. Önemlilik derecesi 0,05'ten büyük olduğundan varyanslar arasında farklılık bulunmayıp, varyansların homojen olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5. Varyans Homojenlik Testi

Test of Homogeneity of Variances					
		Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ORT	Based on Mean	,256	3	196	,857
	Based on Median	,156	3	196	,926
	Based on Median and with adjusted df	,156	3	189,032	,926
	Based on trimmed mean	,222	3	196	,881

3.1.3. Hipotezlerin Test Edilmesi

Söz konusu hipotezlerin test edilmesi için Tek Yönlü Anova Testi kullanılarak varyans analizi yapılmış ve aşağıdaki sonuçları elde edilmiştir. Anova testi için likert ölçeğinin ortalaması alınarak değişken tek değişkene dönüştürülmüş ve test sürecinde aşağıdaki hipotezler test edilmiştir.

H₁: Yaşanılan yerin büyüklüğü ile kültürel miras algısı arasında bir farklılık bulunmaktadır.

H₁ hipotezinin test edilmesi sonucunda öğrencilerin kültürel varlıklara ilişkin algıları ile yaşadıkları yerin büyüklüğü arasında bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Anova analizi sonucunda %5 anlamlılık düzeyinde ($p=0,555>0,05$); öğrencilerin kültürel mirasa bakış açıları ile öğrencilerin yaşadıkları yerin büyüklüğü arasında anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Bu sonuca göre Ho kabul edilmiş, H₁ hipotezi reddedilmiştir.

H₂: Öğrenci ailelerinin Osmaniye'de ikamet edip etmemeleri ile kültürel mirasa bakışları arasında farklılık bulunmaktadır.

Öğrencilerin ailelerinin Osmaniye'de ikamet edip etmedikleri ile kültürel mirasa bakış açıları arasında farklılık olup olmadığı anova testiyle araştırılmıştır. Yapılan test sonucunda $p=0,938$ bulunmuştur. Analiz sonucunda %5 anlamlılık düzeyinde öğrencilerin ailelerinin Osmaniye'de ikamet edip etmedikleri ile kültürel mirasa bakışları arasında bir farklılık yoktur. Bu sonuca göre Ho hipotezi kabul edilirken H₂ hipotezi reddedilmiştir.

H₃: Öğrencilerin Osmaniye'de ikamet süreleriyle kültürel mirasa bakışları arasında farklılık bulunmaktadır.

H₃ hipotezinin test edilmesi amacıyla anova testi kullanılmıştır. Öğrencilerin Osmaniye'deki ikamet süreleri ile kültürel mirasa bakış açıları arasında bir farklılık olup olmadığı test edilerek analiz sonucunda %5 anlamlılık düzeyinde $p=0,58$ olarak bulunmuştur.

$p=0,58>0,05$ olduğundan H_3 hipotezi reddedilmiştir. Buna göre öğrencilerin Osmaniye’de ikamet süreleri ile kültürel mirasa bakış açıları arasında bir farklılık gözlemlenmemiştir.

H_4 : Ailelerin gelirleri ile kültürel mirasa bakışları arasında anlamlı bir farklılık söz konusudur.

Öğrencilerin ailelerinin gelirleri ile kültürel mirasla ilgili düşünceleri arasında bir farklılık olup olmadığının araştırılması amacıyla hipotez analiz yapılmıştır. Anova analiz sonucuna göre $p=0,55$ olarak bulunmuştur. H_0 hipotezi kabul edilmiştir. Buna göre p değeri %5 anlamlılık düzeyinde $p>0,05$ olduğundan ailenin gelir düzeyi ile kültürel bakış açısı arasında anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

SONUÇ

Bu çalışma Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi öğrencilerinin kültürel mirasa bakış açılarını ölçmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma kapsamında çeşitli istatistiki veriler ile sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Çalışma kapsamında öğrencilerin bu algısını ölçmek amacıyla betimleyici istatistiki sonuçlar ile konuyla ilgili olarak kurulan hipotezler test edilmiştir.

Öğrencilere yapılan anket sonuçlarına göre betimleyici istatistiki verilere göre ankete katılan öğrencilerin ailelerinin büyük bir çoğunluğunun Osmaniye’de ve Osmaniye’ye komşu illerde oturuyor olmalarına rağmen, Osmaniye’nin ve hatta dünyanın en önemli turizm merkezlerinden birisi Kastabala Antik Şehrine gitmedikleri (%69) gözlemlenmiştir. Öğrencilerin Osmaniye’deki kültürel müzeye gitme oranlarının da düşük olduğu görülmüştür. Öğrencilerin kültürel gezilere ayıracakları bütçe açısından önemli etkenlerden biri olan öğrenci ailelerinin gelirlerinin dağılımına baktığımızda, öğrenci ailelerinin %66,5’inin 0-2000 TL arasında gelir elde ettikleri tespit edilmiştir. Ankete katılan kişilerin ailelerinin gelir düzeyi göz önüne alındığında, ailelerin düşük gelir grupları içerisinde yer aldığı, bu gelir gruplarında sosyal ve kültürel harcama tutarının diğer gelir gruplarına göre daha düşük olacağı ifade edilebilir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin kültürel mirasa yönelik tutumları ile ilişkili dört hipotez geliştirilmiştir. Bu hipotezlerin test edilmesi için Tek Yönlü Anova Testi kullanılarak varyans analizi yapılmıştır. Buna göre; yaşanan yerin büyüklüğü ile kültürel miras algısı arasında bir farklılık gösterip göstermediği (H_1) test edilmiş test sonucunda ailenin yaşadığı yerin büyüklüğü ile kültürel miras algısı arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin ailelerinin Osmaniye’de oturup oturmadıkları ile kültürel miras algıları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir (H_2). 3.Hipotez olarak (H_3) öğrencilerin Osmaniye’de ikamet süreleriyle kültürel mirasa bakışları arasında farklılık olup olmadığı araştırılmış ve test sonucunda bir farklılık bulunamamıştır. Araştırma kapsamında son hipotez (H_4) ise, ailelerin gelirleri ile kültürel mirasa bakışları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı test edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda öğrenci ailelerinin gelirleri ile öğrencilerin kültürel mirasa bakış açıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak; araştırma kapsamında ikameti Osmaniye olan öğrencilerle ikameti il dışında olan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Öğrencilerin aynı ilde olmalarına rağmen birçok kültürel varlığı ziyaret etmedikleri ortaya çıkmıştır. Osmaniye’de kültürel varlıkların ekonomik bir değer olarak turizme katkı sağlayabilmeleri için alana yönelik daha fazla sayıda çalışma yapılması önerilmektedir.

Çalışma sadece Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'ne kayıtlı 200 öğrenciye anket uygulaması ile yapılmıştır. Zaman ve maliyet açısından kısıtları olan bu çalışmanın benzerlerinin ya da daha farklılarının tekrarlanması önemli görülmektedir. Öğrencilere il veya ilçelerdeki kültürel mirasla ilgili gezi, tur gibi araçlarla kültürel varlıkların tanıtılması ve bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Şehrin turizm ve kültürel değerleri ile ilgili tanıtım broşürleri hazırlanmalıdır. Ayrıca gazete, dergi, görsel ve işitsel basın yayın organları ile şehrin kültürel ve turizm değerlerinin tanıtımı yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

Akkuş, G., Karaca, Ş., Polat, G. (2015). Miras Farkındalığı ve Deneyimi: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Keşifsel Bir Çalışma. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (50), 71-81. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/abuhsbd/issue/32944/366040>

Ayaz, N., Apak, Ö., Batı, T. (2016). Yöneticilerin Kültür Turizmi Algısı: Safranbolu Destinasyonu Örneği. *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 1 (2), 84-96. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/tdtad/issue/30336/327417>

Demirbulat, G. Ö., Saatçı, G., Avcıkurt, C. (2015). Bursa'nın Somut Kültürel Varlıklarına Yönelik Öğrencilerin Algıları: Harmancık MYO Örneği. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi*. (12), 62-86.

Güneş, E., Alagöz, G. (2018). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kültürel Miras Tutumları Üzerine Bir Araştırma. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (29), 753-777. DOI: 10.14520/adyusbd.397551

Karadayı, N. (2010). Kitle Ortalaması ve Varyansı İçin Sıra İstatistiklerine Dayanan Homojenlik Testleri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü).

Karip, F. (2014). İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Kültürel Mirası Koruma Bilincinin İncelenmesi. *Ulakbilge*, 2 (3), 49-68.

Kılıç, S. (2016). Cronbach'ın Alfa Güvenirlik Katsayısı, *Journal of Mood Disorders (JMOOD)*, 6(1):47-48 .

Köroğlu, Ö., Yıldırım U. H., Avcıkurt, C. (2018). Kültürel Miras Kavramına İlişkin Algıların Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi. *Turizm Akademik Dergisi*, 5 (1), 98-113. Retrieved fro <http://dergipark.gov.tr/touraj/issue/37924/356989>

Nayim, Y. S. (2017). Bartın İli Kapısıyü Köyü'ndeki Yerel Halk, Ziyaretçiler ve Yöneticilerin Sürdürülebilir Turizm Planlamasına Yönelik Bakış Açılarının İncelenmesi, *GÜSBED, Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 8(19), 137-153.

Okuyucu, A., Somuncu M., (2012). Kültürel Mirasın Korunması ve Turizm Amaçlı Kullanılmasında Yerel Halkın Algı ve Tutumlarının Belirlenmesi: Osmaneli İlçe Merkezi Örneği. *Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi*, 4 (1), 37-51. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/aucevrebilim/issue/40116/477227>

Osmaniye İli Turizm Stratejisi ve Eylem Planı
http://www.dogaka.gov.tr/Icerik/Dosya/www.dogaka.gov.tr_518_OY1P79OK_Osmaniye-il-Turizm-Stratejisi-Eylem-Plani.pdf (Erişim tarihi 15.10.2018)

Sidekli, S., Karaca, L. (2013). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yerel, Kültürel Miras Öğelerinin Kullanımına İlişkin Öğretmen Adayı Görüşleri. *Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi*, (5), 20-38. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/gbad/issue/29699/319557>

Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (6th ed.), Boston:Allyn and Bacon.

Tıraş, M., Besnek, F. (2017). Osmaniye İli'nin Turizm Potansiyeli. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 757-777.

Yılmaz, K. Ş., Akkuş, G., Şahbudak, E., Işkın, M. (2017). Kültürel Miras Farkındalığı: Cumhuriyet Üniversitesi Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama Çalışması. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi* (AKAD), 9 (16), 86-100. DOI: 10.20990/kilisiibfakademik.295701